

Naturvärdesinventering inför detaljplaneläggning av industriområde i Sifferbo, Gagnefs kommun

Pia Söderström, kommunbiolog

2024-06-13

Sammanfattning

Det inventerade området ligger söder om Sifferbo mellan E16 och järnvägen, och planeras bli ett industriområde. Området är flackt och består av isälvsediment med jordarten sand.

Områden med äldre tallskog har bedömts ha visst naturvärde (naturvärdesklass 4).

De fridlysta arterna revlummer, plattlummer, mattlummer och nattviol (orkidé) finns i de äldre tallskogsområdena. De är fridlysta men har god bevarandestatus enligt Artdatabanken.

Inga rödlistade arter har hittats i området.

Bakgrund

Bakgrunden till inventeringen är att Gagnefs kommun ska ta fram en detaljplan för ett industriområde söder om Sifferbo. Naturvärdesinventeringen ska utgöra ett av flera underlag i detaljplaneringen.

Metodik

Området som har inventerats är det som avses exploateras för industri, inte det som avses bli grönområde (Natur) i detaljplanen.

Inför fältarbetet har en genomgång gjorts av underlagsmaterial. Fältarbetet utfördes i maj 2024.

Bedömning av naturvärdena följer till viss del SIS standard för naturvärdesinventering (NVI).

Syftet med naturvärdesinventeringen var att identifiera områden som är viktiga för biologisk mångfald. Naturvärdesklassen baseras på områdets biotopvärde och artvärde. Biotopvärdet bedöms utifrån områdets biotopkvaliteter och på biotopens sällsynthet eller hur hotad den är. Artvärdet bedöms utifrån förekomst av naturvårdsarter, rödlistade arter, hotade arter samt artrikedom.

Naturvärdesbedömningen resulterar i någon av följande naturvärdesklasser:

Klass 1. Högsta naturvärde: Områden av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på nationell eller global nivå.

Klass 2. Högt naturvärde: Områden av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional eller nationell nivå. Motsvaras ungefär av Skogsstyrelsens nyckelbiotoper och av värdekärna vid reservatsbildning.

Klass 3. Påtagligt naturvärde: Området behöver inte vara av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional, nationell eller global nivå, men det bedöms vara av särskild betydelse att den totala arealen av dessa områden bibehålls eller blir större samt att deras ekologiska kvalitet upprätthålls eller förbättras. Motsvaras ungefär av Skogsstyrelsens objekt med naturvärde.

Klass 4. Visst naturvärde: Naturvärdesklass 4 är användbar för områden som tydligt påverkats av mänsklig aktivitet men där det trots allt finns biotopkvaliteter eller arter av viss positiv betydelse för biologisk mångfald, t.ex. äldre produktionsskog med flerskiktat trädbestånd men där andra värdestrukturer och värdeelement saknas.

Övriga områden med obetydligt biotopvärde och obetydligt artvärde bedöms ha Lågt naturvärde.

Inventeringen har gjorts av Pia Söderström, kommunbiolog på Gagnefs kommun. Inventeraren har erfarenhet av olika naturvårdsuppgifter inom stat och kommun under cirka 35 år och deltog i den rikstäckande inventeringen av skyddsvärda statliga skogar 2003.

Uppgifter om fridlysta arter har rapporterats till Artportalen.

Kontroll av underlagsmaterial

Följande underlagsmaterial kontrollerades före fältinventeringen.

SGU:s jordartskarta

Ortofoto från 1960 och framåt

Skogsbruksplan från 2021, skifte 37

Länsstyrelsens planeringsunderlag, naturvärdesskikt:

- ☐ Ingår i södra delen av värdetrakt för skog.
- ☐ Berörs av potentiell kontinuitetsskog i västra delen, d v s område som varit skogbevuxet under mycket lång tid.
- ☐ Det som idag är ungskog avverkades 2006.

Artportalen (arter funna vid inventeringens fältarbete har rapporterats efteråt):

- ☐ Rödlistade arten ullticka rapporterad 2000. Lokalen ligger inom område som avverkades 2006.
- ☐ Fridlysta arter; revlummer, plattlummer, mattlummer och nattviol finns rapporterade från 2018.

Övergripande beskrivning av området

Området är flackt och består av isälvsediment där jordarten är sand.

Hela området består av tallskog med visst inslag av gran och lövträd. Tallskogens ålder varierar från ungskog till äldre skog.

Kontrollen av ortofoton visar att större delen av området har påverkats av skogsbruk från 1960 till idag. Det finns dock mindre områden som varit skogbevuxna under en längre tid, dock oklart hur länge.

De fridlysta arterna revlummer, plattlummer, mattlummer och nattviol(orkidé) har hittats i området. De har främst hittats i den västra delen.

Beskrivning av delområden

Delområde 1. Visst naturvärde, naturvärdesklass 4

Äldre tallskog med inslag av yngre tallar, björk, asp och små granar. Endast ett liggande grovt dött träd hittades. Trädåldern i skogsbruksplanen anges till 80 - 100 år. Området är påverkat av skogsbruk men det är möjligt att det varit kontinuerligt bevuxet med äldre tall vilket innebär att det kan finnas ovanliga marksvampar knutna till tall. Området har bedömts ha visst naturvärde p g a äldre träd som relativt snart bedöms få naturvärden. Inventering av marksvampar har inte gått att utföra p g a fel säsong.

Rekommendationer för bevarande och utveckling av naturvärdena

För att bibehålla naturvärdena i området rekommenderar inventeraren följande:

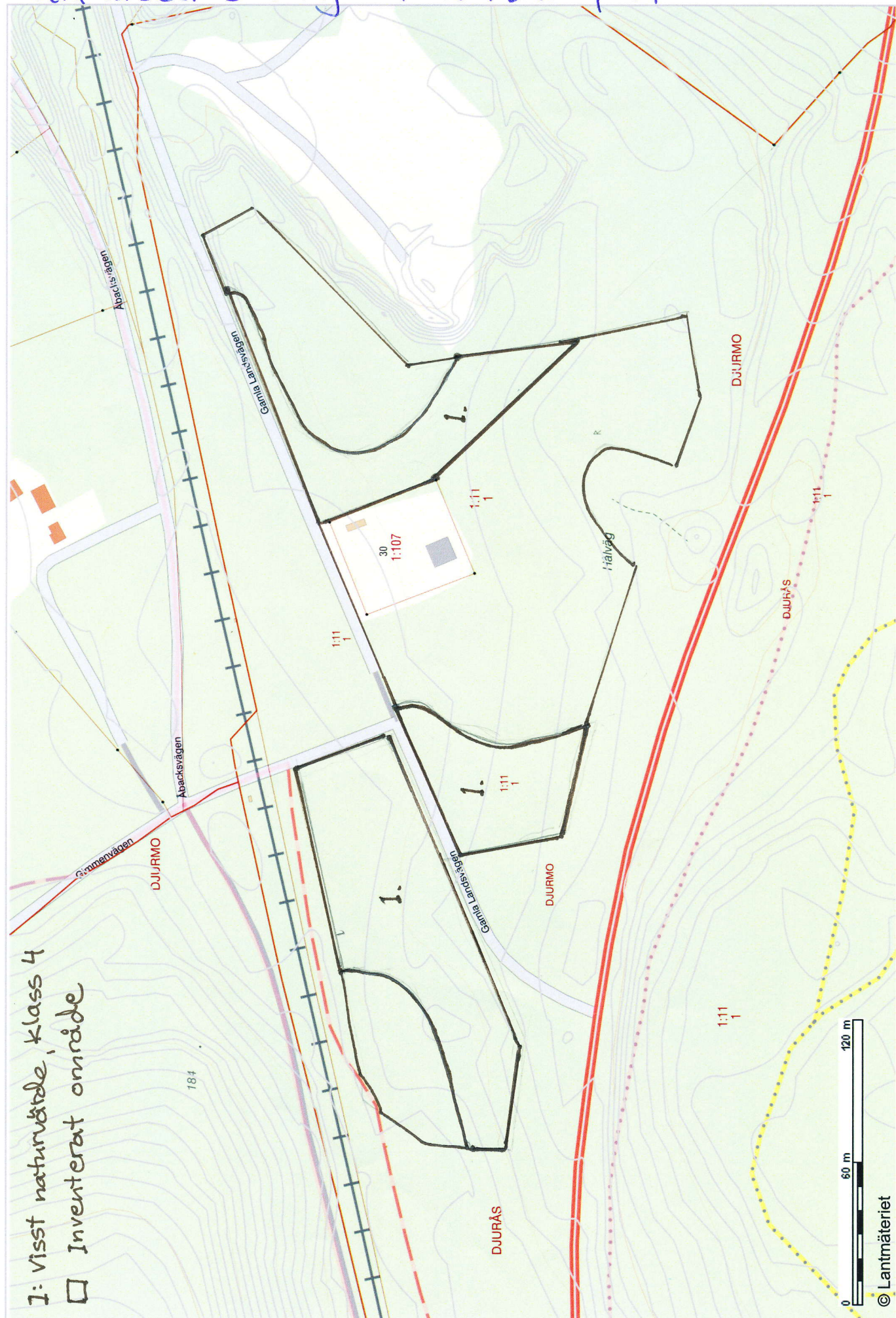
- Spara partier/stråk med äldre tallar, som kan få utvecklas till naturvärdesträd och samtidigt utgöra en grön zon mot t ex gång- och cykelväg. Tallar blir mycket gamla och är normalt sett friska och stabila. Om de blir farliga kan de grova stammarna med fördel lämnas i solbelyst läge.
- Om äldre tallpartier sparas bör det om möjligt samordnas med områden med nattviol och lummer.
- Vissa ovanliga insekter gynnas av öppen sandig mark i soligt läge med närhet till mager mark med en örtrik flora. Vid exploatering bör man alltså inte lägga på matjord och så in sådana partier. Det är bättre att låta dom vara som dom är.

Bilagor

Kartbilaga 1, med delområden

Kartbilaga 2, med fridlysta arter

Kartbilaga 2, med delområden
Naturvärdesinventering Sifferbo industriplan

Kartbilaga 2, med fridlysta arter
Naturvärdesinventering Sitterbo industriplan

